

Veac nou

ORGAN AL CONSILIULUI GENERAL A. R. E. U. S.

Pământ - Cosmos - Pământ

de prof. A. Pirvu

(pag. 3-a)

Un eveniment artistic

de Arta Florescu

(pag. 5-a)

Mici portrete de prieteni...

De câteva zile, se află printre noi un grup de turiști sovietici, veniți cu prilejul primei excursii organizate de Asociația de prietenie sovieto-romină. Printre ei sînt medici, profesori, oameni de teatru, președinți de colhoz, funcționari, cercetători științifici. Din Moscova, Tbilisi, Chișinău, Taškent, Fergana, Orhei. Tot atîția prieteni devotați ai țării noastre, propagandiști fervenți ai succeselor obținute de poporul nostru în opera de construcție socialistă.

„Ghenrih Trainin este directorul de studii al școlii nr. 182 din Moscova, școală care întreține de 10 ani strînse relații prietenești cu școala nr. 1 din Breaza.

— Prietenia cu poporul român este o cauză scumpă fiecărui elev și profesor al școlii noastre, membră colectivă a Asociației de prietenie sovieto-romină. Foarte curînd începe noul an școlar. Știți care va fi unul din momentele cele mai solemne ale festivității de deschidere? — mă întrebă pe neașteptate profesorul Trainin.

Fac un semn că nu.

— Preluarea ștafetei prieteniei de către cei din clasa I-a. La noi s-a creat o mică tradiție: cum pășesc pragul școlii, elevii noștri cei mai mici sînt conduși îndată la expoziția permanentă consacrată Romîniei. Aici am amenajat și un colț special care cuprinde darurile primite de la elevii din Breaza — mici obiecte confecționate de mîinile lor îndemnatice, cărți, partituri muzicale. Astfel, prietenia cu poporul român devine chiar din prima clipă pentru fiecare elev o cauză scumpă. Evident, activitatea noastră nu se limitează la alt. Organizăm sistematic seri ale prieteniei, seri literare, vizionăm în colectiv absolut toate filmele românești care rulează la Moscova, redactăm gazeta „Prietenia”, avem o mică bibliotecă cu cărți ale scriitorilor romîni. Eminescu, Caragiale, Sadoveanu, Beniuc sînt nume familiare elevilor noștri.

— După cîte înțeleg, vă aflați în centrul acestei activități.

— Școala noastră este o secție a Asociației de prietenie sovieto-romină și ca atare are un consiliu de conducere ales dintre profesori și elevi. Președintele este un elev din clasa IX. Eu sînt reprezentantul corpului didactic. Vă mărturisesc sincer că fac munca asta cu deosebită dragoste.

— Și ce planuri de viitor aveți?

— Multe. Mai întîi vrem să introducem anul acesta studiul facultativ al limbii romîne. Apoi — să invităm un grup de elevi din Breaza. Sper să rezolv problema peste cîteva zile, chiar la Breaza — pe care sînt nerăbdător să o văd. În sfîrșit, trebuie să ne îmbogățim neapărat activitatea.

Profesorul Trainin se întrerupe o clipă. Fața-i tinerească, fină, trădează o ușoară emoție.

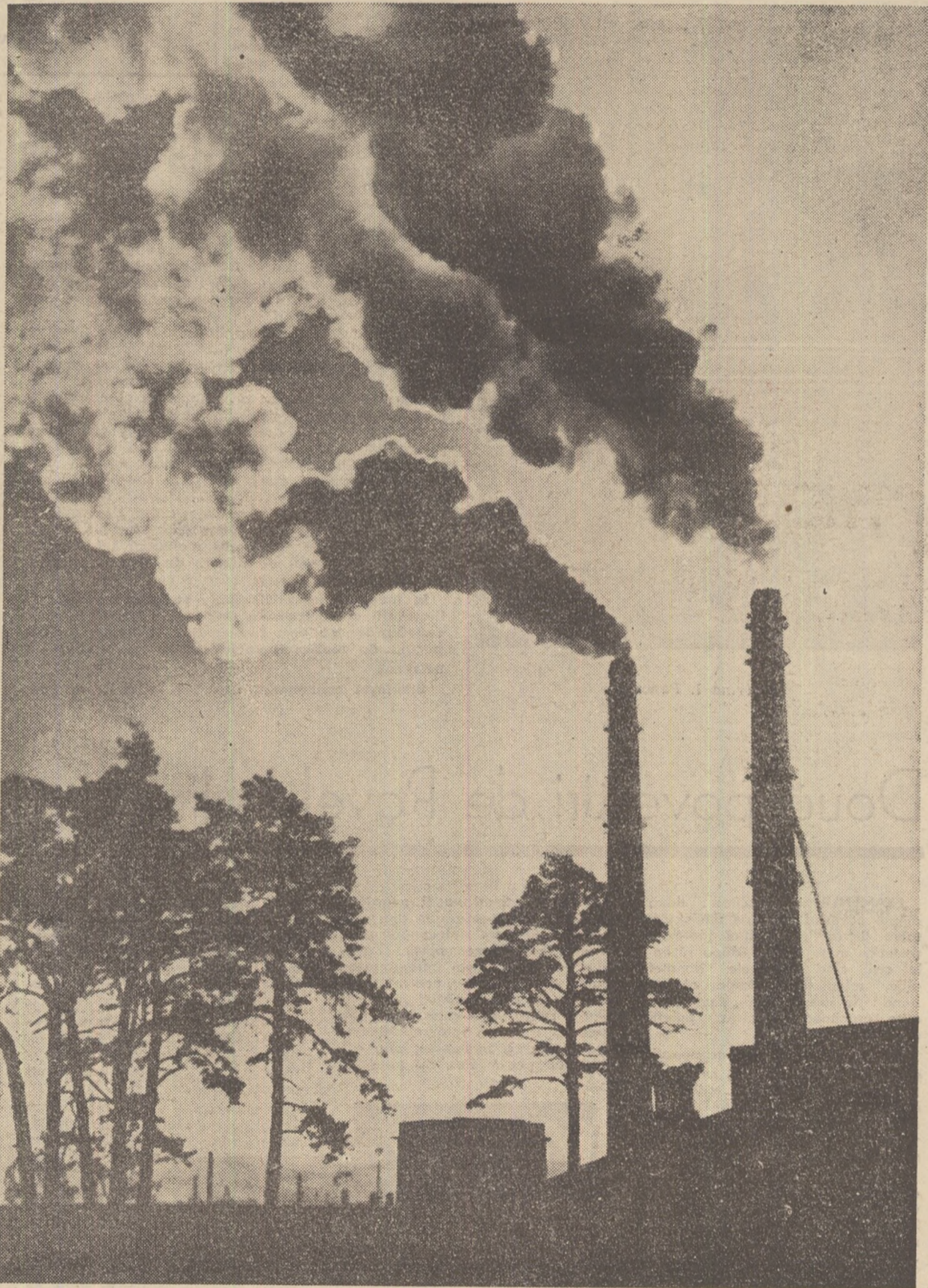
— Pentru un motiv foarte important: aveți o țară minunată, un popor minunat și elevii noștri trebuie să le cunoască și să le îndrăgească și mai mult decît pînă acum.

„Din însoritul Tbilisi a venit un trio feminin: Varvara Nikolaișvili, Nina Arveladze și Liana Hacıapuridze. Reprezintă arta și știința (Varvara Nikolaișvili predă Istoria artei la Institutul de teatru, iar Nina Arveladze și Liana Hacıapuridze, matematiciene, s-au consacrat studiului mașinilor de calculat) și au adus toate trei un mesaj de prietenie al poporului gruzin.

— La noi prietenia pentru poporul român este un sentiment tradițional, cu rădăcini istorice — explică Varvara Nikolaișvili cu un pronunțat și plăcut accent gutural. Acest sentiment a crescut nemăsurat în anii din urmă. V-am cunoscut mai întîi prin intermediul muzicii. Cîntăreții romîni de operă — Arta Florescu, Elena Cernei, Nico-

Iulia Scutaru

(continuare în pag. 4-a)

H. Landsbergis: *Dimineața*

(Expoziția „Arta fotografică din R.S.S. Lituaniană”).

Anul XVI

26 august 1960

12 PAGINI, 1 LEU

34
(806)

PUTEREA ADEVĂRULUI

Insemnări despre literatura străină

Balerina I. Pancrat

Cite prefaceri s-au petrecut în lumea noastră în ultimii ani, ce mult s-a lărgit orizontul cunoștințelor și posibilităților omului, ce victorii mărețe au fost dobândite asupra naturii, ce posibilități uriașe de progres au fost deschise în toate ramurile de activitate. Oamenii de la mijlocul veacului nostru, luminat de Marea Revoluție din Octombrie, au descoperit tainele atomului, au croit drum în Cosmos.

Alături de aceste mari prefaceri revoluționare devin tot mai evidente transformările care se petrec în literatura universală. Cu fiecare an ce trece sporește numărul poezilor și scrierilor care creează în spiritul realismului socialist — metodă care a apărut conform unor legi obiective în procesul literar din sec. XX și care acum are o istorie de jumătate de secol. Printre aceștia se află nu numai artiștii a căror creație s-a dezvoltat și se dezvoltă în țările în care a învins orfându-se socialismul. Realismul socialist devine în zilele noastre un fenomen tot mai vizibil în literatura celor mai multe țări capitaliste.

Una din marile teme comune pentru arta progresistă a zilelor noastre, cu toate deosebirile dintre reprezentanții ei, este lupta pentru pace. Nu întâmplător printre laureații premiului de onoare al Consiliului Mondial al Păcii se află un număr tot mai mare de scriitori din diferite țări și de diferite naționalități, cu concepții politice deosebite.

Purtătorii de cuvânt ai concepțiilor reacționare sînt acum nevoiți să se exprime camuflați, să se ascundă în spatele unor fraze ipocrite despre un „nou umanism”, despre „lumea liberă”, despre „drepturile personalității”.

Ar fi o greșală de neiertat să uităm că literatura reacțiunii imperialiste prezintă, în diversele ei manifestări, o mare primejdie, otrăvește mințile și simțămîntele cititorilor fără experiență. Dar în lupta împotriva literaturii minciunii și corupției găsim tot mai adesea aliați chiar și printre oameni care nu împărtășesc concepțiile noastre politice și estetice.

Cea mai bună parte a literaturii contemporane se caracterizează printr-o sănătoasă tendință realistă. Realismul critic al zilelor noastre este un fenomen extrem de complex, care mărturisește adesea nu numai talentul artistului, ci și contradicțiile chinuătoare, influența artei decadente, a mediului burghez din care scriitorul nu poate să se smulgă deși uneori arată dispreț față de el. Dar, ca și mai înainte, în toate țările capitaliste literatura realismului critic se opune literaturii reacțiunii imperialiste, e indisolubil legată de creația lui Bernard Shaw și John Galsworthy, de tradițiile lui Thomas Mann, Mark Twain, Sinclair Lewis, Roger Martin du Gard, de realismul lui Tolstoi, Cehov, Dostoievski și adesea de experiența literaturii sovietice.

În lucrările teoreticienilor sovietici consacrate literaturii contemporane străine s-a arătat în mod convingător că arta realismului critic nu e despărțită de realismul socialist printr-o barieră de netrecut.

Scriitorul realismului socialist — a arătat cu-

nosculul prozator bulgar Ludmil Stoianov — trebuie mereu „să învețe de la vechiul realism, dar el poate exprima adevărul vieții noi societăți numai cu ajutorul metodei realismului socialist”. Pe de altă parte, mulți maeștri ai realismului critic au vorbit despre influența binefăcătoare pe care a exercitat-o asupra lor opera lui Maxim Gorki. Unii dintre ei, care s-au aflat alături de poporul lor în cotitura spre socialism, și-au însușit metoda realismului socialist — amintim de marele romancier român, M. Sadoveanu.

Mihail Șolohov a arătat că povestirea lui „Soarta unui om” este un răspuns la nuvela tragică a lui Hemingway „Bătrînul și marea”, o formă originală de întrecere între scriitori. Iată dar cit de rodnice și de vii pot fi relațiile dintre marii scriitori ai zilelor noastre, alții de diferiți între ei, dar tinzînd deopotrivă să imortalizeze marele adevăr al vieții.

Tradițiile realismului critic nu numai că nu s-au șters din literatura contemporană a S.U.A. ci, dimpotrivă, se manifestă într-o serie întregă de noi romane care au reacționat vehement la evenimentele ce-l nelinișteau pe americanul de rînd în deceniul al cincilea.

Și literatura contemporană engleză cunoaște o seamă de evenimente remarcabile. Oricît de naive și isterice sînt romanele așa-numiților „tineri furioși”, în ele răzbate adevă-

sea cruntul adevăr al vieții. Dar scriitorul G. Greene? Romanul lui „Americanul liniștit” este una din cele mai spirituale lucrări de demascare a politicii colonialiste condamnate pieirii. În romanul „Agentul nostru din Havana”, Greene descrie cu viu sarcasm spionomania căpeteniilor imperialismului britanic. În ultimele lui romane Aldridge a dezvoltat cu profunzime și talent, la un înalt nivel artistic, tema prăbușirii imperiului colonialist britanic.

Tendențele realiste se intensifică vădit și în proza contemporană italiană. Sînt remarcabile succesele dobîndite în această direcție de A. Moravia și V. Pratolini.

Literatura franceză se dezvoltă în condiții complicate. Existențialismul cu spectaculoasele lui declamații pseudoumanitare, cu folosirea excesivă, premeditată, a temelor mari și tragice ale actualității, a însemnat pentru ea o boală grea. Nu fără temei Jean-Paul Sartre — socotit cîndva căpetenia existențialismului — s-a îndoit de valoarea acestuia. Paginile jurnalului său cuban — „Furtună deasupra plantațiilor de zahăr” — mărturisesc puternica impresie pe care i-a făcut-o scriitorului poporul cuban eliberat.

Operele lui Druon și o seamă de romane ca „Moartea e meseria mea” de R. Merle vorbesc despre dezvoltarea continuă a realismului critic în literatura Franței.

Despre pericolul nazismului care renaște în R.F.G. vorbesc chiar scriitorii din Germania occidentală. În torentul literaturii militariste de proastă calitate care inundă librăriile din R.F.G. se ivesc și cărți cinstite care contribuie în mod obiectiv la demascarea nazismului și condamnarea revanșarilor. Printre acestea se numără cele mai bune opere ale lui Böll. Este, de asemenea, demn de remarcat romanul lui V. Köppen „Moarte la Roma”, lucrare cu vădit caracter antifascist, care demască legătura strînsă a magnaților de la Bonn cu crimăului de război.

În literatura universală de la mijlocul veacului al XX-lea există și se dezvoltă diverse curente ale artei realiste. Nu ne putem imagina realismul contemporan fără aportul literaturii Americii Latine, și al literaturii popoarelor din Africa și Asia, care după ani de robie colonialistă s-au trezit la viață. Cine dintre contemporani va intra în istoria literaturii din veacul al XX-lea pe care o vor scrie savanții din generațiile viitoare? Se va pomeni, firește, dar nu cu cuvinte de laudă, și despre cei care s-au îmbogățit de pe urma minciunii și prejudecăților, de pe urma literaturii noroiului și singelui din lumea veche aflată în descompunere. Dar ei vor fi uitați așa cum sînt azi uitați scriitorii și poeții care au servit reacțiunea catolică în epoca Renașterii, care au distrat aristocrația europeană în ajunul lui 1789, sau au înveselit burghezia rusă în ajunul Marelui Octombrie.

În schimb va apare în toată strălucirea ei marea artă realistă a veacului nostru, cu toate cuceririle ei pe care noi, contemporanii, nu le apreciem uneori la justa lor valoare. Pe acest fundal vor apare tot mai limpede creațiile nemuritoare, unice ale scriitorilor realismului socialist, cei care s-au aflat în primele rînduri, care au deschis drum nou literaturii universale, care au căutat și au găsit colorii noi spre a zugrăvi figurile luptătorilor pentru pacea și fericirea întregii omeniri muncitoare.

R. Samarin

Text prescurtat.

Un articol
din
„Pravda”

Două povestiri de Pavel Nilin

EXAMENUL și CRUZIME; două ample povestiri inspirate din activitatea lucrătorilor miliției judiciare sovietice în primii ani după războiul civil, cînd rămășițele armatei albe, refugiate în taiga, atacau banditește sate și orașe, căutînd să ațîțe țărînimea împotriva puterii sovietice.

Dintr-o eroare a unei organizații guberniale de Comsomol, pentru un singur post de stagior la miliția judiciară dintr-un orașel siberian sînt repartizați doi tineri. Care dintre ei va fi, totuși, angajat? — căci schema prevede un singur post.

Pavel Nilin face parte dintre acei scriitori care mizează mult pe un final surpriză; el conduce cu ingeniozitate acțiunea, stîrnind curiozitatea cititorului. Deci, care din-

tre cei doi tineri va fi angajat? Scriitorul desfășoară un alai de premise. Amîndoi sînt comsomoliști, și încă buni comsomoliști. Zaițev este mai activ, mai întreprinzător, parcă croit anume pentru postul liber în schema miliției judiciare. Dar și Egorov, prin calmul său, prin firea sa înclinată spre reflecție asupra vieții și oamenilor, prin spiritul său pătrunzător, nu pare a

decît oricine însușirile celor doi stagiori. Pînă la urmă, găsesc loc pe schemă ambii stagiori, fiecare avînd să-i mulțumească lui Jur, comunistul care a descoperit și a valorificat just calitățile lor de minunați tineri sovietici.

Acesta e, pe scurt, cuprinsul povestirii EXAMENUL. În CRUZIME, finalul — cu totul surprinzător — ținește din premise ceva mai ample.

Comsolistul Veneamin Malisev — Venka, după cum îi spun prietenii, șef-adjunct al secției operative secrete de la unitatea de miliție judiciară locală, intruchipează trăsături dintre cele mai înălțătoare ale tineretului sovietic. În bătălia pentru prinderea bandei celebrului Kosteia Voronțov, fiu de chiabur și fost locotenent al lui Kolceak, ce se proclamase „împărat al întregii taigale”, Malisev dovedește spirit de inițiativă, tact, inteligență, măiestrie.

Prin volumul care cuprinde cele două povestiri, recent apărute în traducere în Editura Tineretului, cititorul face cunoștință cu un talentat scriitor, dar și cu o realitate în care se răsfrînge o etapă eroică a începutului construirii socialismului.

Pompiliu Caraioan

Vitrina

avea șanse mai puține. Plecărilor în diferite misiuni par a confirma însușirile de viitor milion ale lui Zaițev, în timp ce Egorov lesină în toța unui cadavru, iar altădată ia de suflet pe un copilăș găsit în cuibarul unor bandiți. Cei mai mulți apreciază foarte pozitiv activitatea lui Zaițev; neîndoielnic, el va fi angajat. Egorov e mai totdeauna luat peste picior, ignorat. La acea unitate de miliție lucrează, însă, și Jur, imputemicitul-șef, secretarul organizației de partid. Omul acesta, care parcă citește în fiecare ființă ca într-o carte, apreciază mai bine

VEAC NOU
ORGAN AL CONSILIULUI GENERAL
A.R.L.U.S.
Redacția și administrația: București,
Str. Ion Ghica, 6 telefon 13.03.10.
ABONAMENTE:
pe 3 luni, 10 lei; pe 6 luni, 20 lei;
pe un an 40 lei.

*) Pavel Nilin: „Examenul”, Editura Tineretului, 1960.

COLOCVIU DESPRE EROISM

Cu mai bine de trei luni în urmă, o cititoare a ziarului „Komsomolskaia Pravda”, Alla Nikolaeva, elevă în clasa X-a la o școală medie dintr-un sat din regiunea Pskov, a adresat redacției o scrisoare în care exprima unele păreri personale pe marginea atât de dezbătutei teme a eroismului și eroilor pozitivi.

„Sint încă profană în cultură, învățătură și în viață — începea Alla scrisoarea sa. Viața am cunoscut-o din cărți și ziare, iar oamenii mi se păreau simpli și minunați”. Și după această scurtă confesiune autobiografică, tinăra cititoare ajungea la concluzia pesimistă precum că în viață „nu există oameni ca Pavka Korceaghin”. După părerea Allei Nikolaeva „eroii pozitivi” n-ar fi decât plăsmuiri ale fanteziei scriitorilor și ziaristilor. Pentru că în viață, afirma opinia, „fapta eroică nu ține mai mult decît o clipită”.

Aforismele pripite și sceptice despre viață și oameni sint uneori proprii adolescenței asemenea falsul ton blazat care încearcă să ascundă efemere decepții sentimentale.

Dar în loc să-i răspundă singură, „Komsomolskaia Pravda” a supus părerile „negativiste” ale Allei „inaltului for al cititorilor”, propunându-le un colocviu pe marginea tulburătoarei probleme de ordin etic a „eroismului”, a „oamenilor adevărați”.

Interesul stîrnit de scrisoarea elevei a fost considerabil. După numai trei săptămîni, rezervînd un larg spațiu publicării răspunsurilor, redacția ziarului arăta că un număr de peste 3.000 de cititori participaseră, pînă în momentul acela, la pasionantul „colocviu despre eroism” sugerat de scrisoarea amintită.

Mai mult decît orice dezbateri teoretică, cele 3.000 de scrisori cuprînzînd mii de exemple concrete de fapte de eroism și de eroi sovietici, care infirmă categoric părerile Allei, aduc în discuție variatele ipostaze și accepții ale noțiunii de „eroism”.

Intr-adevăr, exemplul folosit de impiegata feroviară Elaghina din regiunea Gorki, care într-o noapte de iarnă viforoasă, fiind de serviciu, a împiedicat împreună cu un grup de hamali din gară o catastrofă feroviară, degajînd linia ferată de butucii de lemn pierduți de un marfar, nu reprezintă un autentic act de eroism colectiv? Definind eroismul ca „o luptă pentru tot ce e nou în viață”, impiegata Elaghina, fără să nege existența aspectelor negative ale vieții și a oamenilor negativi, își exprimă convingerea că eroii pozitivi se află în rîndurile milioaneilor de oameni simpli și cinstiți.

În răspunsul său, soldatul Viktor Kașceev pledează pentru „conștiința eroică” a omului sovietic. „Ar fi putut oare aviatorul sovietic să doboare cu o singură rachetă avionul spion american, dacă o activă conștiință eroică n-ar fi susținut zi de zi capacitatea sa de luptă? Și ar fi putut oare savanții sovietici să lanseze o navă cosmică de peste 4 tone, dacă n-ar fi muncit cu foarte multă abnegație și tenacitate?” Sint acestea exemple de eroism? Firește că da, răspunde soldatul Kașceev, care trage concluzia că atunci cînd rezultatele unei munci cinstite și se evidențiază deosebit de luminos, acest simplu fapt de conștiință reprezintă un act de eroism.

Impresionanta scrisoare a învățătorului Nikolai Kung din localitatea Șerbinka, regiunea Moscova, fost deținut în lagărul de la Buchenwald, vine să lumineze prin numeroase exemple din bogata-i experiență de viață, conținutul și sfera noțiunii de „eroism”.

„Nu există ceva mai cumplit ca prizonieratul — se adresează Allei Nikolaeva autorul scrisorii. Nu-i vorba numai de torturile și foamea prizonieratului. Mai cumplite sint suferințele unui om altădată liber, sentimentul umilitor al nepuținței, cu atît mai dureros cînd știi că întregul popor luptă pentru apărarea patriei. Nu-l voi putea uita pe comsomolista Iuri Lomakin din Moscova, fost deținut la Buchenwald, care tîrît spre locul de execuție a ucis cu cuțitul doi SS-iști și a rănit grav un altul. După cum n-am să-l uit pe bucătarul Jorka Beleaev care n-a putut renunța la libertate și a evadat din lagăr, deși avea o muncă relativ ușoară”.

Există fapte de eroism strălucitoare despre care se compun poeme și cîntece, dar sint și alte fapte de eroism a căror măreție și frumusețe pot fi înțelese numai atunci cînd le pătrunzi esența, afirmă Nikolai Kung. Și într-o suită de episoade emoționante, el evocă cele mai diverse aspecte de eroism colectiv și individual în lagărul morții, acolo unde întreaga „organizare” nazistă urmărea să macine orice fărîmă de demnitate omenească. „Imaginează-ți, fetișo, — continuă Kung — un convoi de oameni istoviți, flămînzi, zdrențăroși, într-o iarnă geroasă, cărora gardienii le aruncă în drum cartofi degerați, socotînd că se vor distra privindu-i cum se aruncă asupra cartofilor ca fiarele. Dar acești oameni trec demni mai departe. În regiunea Pskov, orașul Novorjeva trăiește învățătorul Mihail Levcenkov, astăzi în vîrstă de 40 de ani, fost deținut la Buchenwald, care redacta ziarul „Pravda prizonierilor”, menținînd moralul și

credița în victorie a deținuților. Tot el a construit din te miri ce piese disparate un aparat de radio, organizînd recepții și informări zilnice asupra situației de pe front. Iar la 11 aprilie 1945, cînd hitleristii pregăteau exterminarea în masă a deținuților, întregul lagăr a ridicat steagul roșu al răscoalei”.

Sint numai cîteva exemple de eroism, spicuite din admirabila profesiune de credință a învățătorului Nikolai Kung, care demonstrează că eroism nu înseamnă numai să mergi la moarte în numele vieții, ci totodată să birui moartea, să rezisti cu îndrăzneală, în numele demnității omenești. „Forța morală a poporului nostru — încheie Kung, amintînd că acești eroi trăiesc și muncesc astăzi anonimi în mijlocul poporului — constă în faptul că atunci cînd pe cerul patriei se adună nori amenințători, oamenii obișnuiți se înalță în toată frumusețea și măreția lor. Iar atunci cînd deasupra patriei strălucește soarele, ei se contopesc în masa poporului”. Scrisoarea lui Nikolai Kung răspunde nu numai frămîntărilor unei fete de 16 ani, dar întregeste esența problemei eroismului. Poate fi considerată munca mulgătoare care obține mai mult lapte, ca și a multor fruntași ce-și depășesc normele, drept simple „fapte banale” fără nici o contingentă cu adevăratul eroism, cum crede corespondentul V. Egorov din localitatea Borovici? Într-o accepție îngustă, faptele atîtor eroi ai Muncii Socialiste n-ar avea nimic comun cu pateticul eroism de pe marile cîmpuri de bătălie. Dar atunci cînd te gîndești că inițiativa fiecărui muncitor fruntaș reprezintă forța motrice a unei mișcări colective de sporire a producției și productivității muncii, înțelegem că orice act omensc, conștient făptuit în numele progresului, demnității omenești, al fericii poporului, poartă în el semnificația majoră a eroismului.

Vastul, rodnicul și pasionantul colocviu despre eroism inițiat de „Komsomolskaia Pravda” este în curs de desfășurare și numeroase noi scrisori vin să îmbogățească o dezbateri, care reflectă viu înalta conștiință, profilul moral al oamenilor sovietici. Cu o deplină obiectivitate, ziarul face loc în coloanele sale și acelor răspunsuri, infime ca număr — abia 34 din peste 3.000, cum precizează redacția — care se solidarizează cu părerile Allei Nikolaeva. Dar imaginea de ansamblu care se desprinde din imensa majoritate a scrisorilor este aceea a forței morale care călăuzește societatea sovietică mereu înainte, pe drumul spre comunism. Este neîndoielnic că problemele ridicate cu îndrăzneală de cititori, bogatul florilegiu de exemple vor avea un puternic ecou și vor fertiliza cu noi idei și subiecte creația artiștilor realismului socialist.

Emil Suter

TURNEUL TEATRULUI DE OPERĂ ȘI BALET ÎN U. R. S. S.

UN EVENIMENT ARTISTIC

de Arta Florescu
artistă emerită a R.P.R.

Noua noastră stagiune ne așteaptă cu bucuria împlinirii unei vechi dorințe: peste cîteva zile vom cînta în fața entuziastului, exigentului public sovietic.

Turneul în Uniunea Sovietică este pentru noi o mare cinste, o mîndrie, dar și un motiv de puternice emoții.

Rînd pe rînd solii artei sovietice, oaspeți ai scenelor noastre, dăruindu-ne clipe de aleasă desfătare, ne-au dovedit totodată și înaltul lor nivel de măiestrie tehnică și interpretativă. Iar acei dintre noi care au avut cîntea de a reprezenta arta romînească în Uniunea Sovietică au rămas adînc impresionaiți de marea competență a publicului sovietic.

Colectivul nostru a început repetițiile din vreme, pentru a putea pune la punct pînă în cele mai mici amănunte repertoriul turneului. Am acordat o deosebită atenție alegerii programului, cît și punerii în valoare a tuturor posibilităților artistice de care dispunem.

Un punct de prestigiu în repertoriul ales îl constituie seriile de muzică romînească contemporană. Vom cînta opera „Răscoala” de Gheorghe Dumitrescu, care aduce pe scenă un moment dramatic din istoria poporului nostru. Interesant și nou în această operă e faptul că personajul principal este mulțimea, și prin urmare interpretul principal — corul.

Operei „Răscoala” îi urmează tripticul romînesc format din opera „Noaptea furtunoasă” de Paul Constantinescu și cele două baleturi — „Priculiciul” de Zeno Vancea și „La piață” de Mihail Jora.

Partitura „Noaptea furtunoasă” va fi interpretată în limba rusă. Va fi astfel și un prilej de a transmite mai direct, de a face mai bine înțeleasă această nemuritoare satiră a marelui Caragiale la adresa micii burghezii a vremii lui, satiră pe care Paul Constantinescu a îmbrăcat-o într-o măiestrită haină muzicală.

Repertoriul universal de operă va fi reprezentat, în turneul teatrului nostru, prin „Othello” și „Trubadurul” de Verdi și „Carmen” de Bizet, în interpretarea celor mai buni artiști ai noștri.

Grija pe care teatrul nostru o poartă formării și promovării tinerelor talente, este prezentă și în cadrul turneului în Uniunea Sovietică. Astfel, alături de Zenaïda Pally în „Carmen”, publicul sovietic va putea aprecia pe talentatul nostru tenor Cornel Stavru și pe Margareta Șindilaru cu frumoasa ei realizare în rolul Micaelei. Alături de Garbis Zobia și Ionel Tudoran, va debuta Teodora Lucaciu în rolul Desdemonei.

Ne mai despart cîteva zile de marea confruntare cu publicul sovietic. Le folosim din plin pentru a reprezenta cu cîntea arta muzicală romînească. Turneul Operei noastre în Uniunea Sovietică se înscrie ca un eveniment de frunte.

Brigadă fruntașă din bazinul Kuznecov

DISCUȚII IN JURUL AUTOMATIZĂRII

Opinia publică sovietică a luat cunoștință cu mare interes de lucrările recente a C.C. al P.C.U.S. consacrată dezvoltării industriei și introducerii în producție a celor mai noi cuceriri ale științei și tehnicii. În vederea traducerii în viață a indicațiilor p'enarei, oamenii muncii își iau noi angajamente pentru reutilizarea tehnică a întreprinderilor și caută soluțiile cele mai potrivite pentru creșterea masivă a productivității muncii.

În cadrul acestor preocupări, un loc important îl ocupă problemele mecanizării și automatizării transporturilor, în sensul cel mai larg al cuvintului, și în primul rând mecanizarea și automatizarea operațiilor de încărcare-descărcare și de transport din cadrul fiecărei întreprinderi în parte.

Problema poate să pară minoră, la prima vedere, în raport cu marile și spectaculoasele succese obținute în automatizarea proceselor tehnologice de bază. În realitate, însă, mecanizarea și automatizarea transporturilor este, în această fază a dezvoltării tehnicii, una din pirghiile cele mai puternice pentru creșterea simțitoare și cu cheltuieli mici a productivității muncii. Mai mult chiar, eficacitatea economică a automatizării proceselor de bază este indisolubil legată de automatizarea transportului. Astfel, încă la plenara din iunie 1959 a C.C. al P.C.U.S., unul dintre participanți, A. A. Gubanițki, a arătat că volumul de muncă la operațiile de încărcare-descărcare și de transport în industria constructoare de mașini atinge 40 la sută din totalul volumului de muncă, iar în agricultură greutatea specifică este de 60—70 la sută. „Dacă operațiile arătate nu vor fi mecanizate în timpul cel mai scurt — spunea tov. Gubanițki — investițiile de capital pentru mecanizarea și automatizarea principalelor procese de producție nu vor da rezultatele așteptate, iar în unele ramuri de producție vor fi egale cu zero”.

Într-adevăr, operațiile de transport din cadrul fiecărei întreprinderi ascund rezerve imense pentru ridicarea productivității muncii. Ele nu sînt de loc mai mici, iar în unele sectoare sînt chiar mai mari decît posibilitățile de mărire a productivității muncii pe calea automatizării și mecanizării principalelor procese tehnologice.

Pentru a ne da seama de amploarea problemei este suficient să cităm cîteva cifre. Din totalul de 16 milioane de muncitori industriali existenți în U.R.S.S. în 1958, circa 7—8 milioane deserveau serviciile auxiliare. Din numărul acestora din urmă, peste 3 milioane lucrau la transportarea materialului în uzine. Se apreciază că operațiile de încărcare-descărcare în industrie, construcții și transporturi absorb peste 25 la sută din numărul total de muncitori.

După calculele unor economiști americani, preocupați de găsirea unor noi surse de acumulari, cheltuielile pentru transportul de materiale, semifabri-

cate și produse finite în procesul de producție reprezintă între 25—40 la sută din totalul cheltuielilor de producție.

Pentru industria sovietică, aflată în plin avînt, cifrele acestui capitol sînt extrem de semnificative. Este destul să spunem că în 1965 volumul operațiilor de transport în industrie va atinge 27 miliarde de tone, pentru a ne da seama de uriașele avantaje economice ce vor rezulta din mecanizarea și automatizarea operațiilor de încărcare-descărcare și transport.

Eficiența investițiilor economice pentru mecanizarea transporturilor atinge un indice foarte înalt. Astfel, dacă în industria de tractoare pentru înlocuirea unui număr de 10—15 muncitori la principalele operații tehnologice este necesară o linie automată care costă, în medie, 1 milion de ruble, pentru eliberarea aceleiași număr de muncitori în operațiile de transport sînt necesare lucrări de numai 100—200 mii de ruble.

Mecanizarea lucrărilor de transport în industrie ar elibera, în curs de 2—3 ani, 1—1,5 milioane de muncitori. Economia anuală ce s-ar realiza astfel ar atinge impresionanta cifră de 15—20 miliarde de ruble.

De altfel, mecanizarea transporturilor și folosirea unor mijloace de transport cu totul noi este una din cerințele principale ale dezvoltării industriei moderne. Sînt cunoscute sistemele de transport pe bandă, curent de aer sau de apă, cu ajutorul conductelor etc. Dar procesele cele mai complicate și care cer totodată volumul cel mai mare de muncă sînt transportul încărcăturilor cu bucată sau a celor în ambalaj. Categoria acestor produse reprezintă sute de milioane de tone de mărfuri industriale, alimentare și de altă natură, precum și de materiale, semifabricate, piese etc. Deși ele nu însumează decît 20 la sută din totalul transportului, datorită volumului mare de muncă ocupă pînă la 70 la sută din totalul muncitorilor angajați în operațiile de încărcare-descărcare.

Așa, de pildă, uzina de automobile „Lihaciou” din Moscova primește anual 1,5 milioane tone de produse diferite. Această cantitate este prelucrată de 30—50 de ori și aproape de fiecare dată intervin și operații de transport. De aceea reducerea volumului de încărcări și descărcări în procesul de producție, executarea mecanică a operațiilor de transport, precum și cumulara unor dintre operațiile de transport cu operațiile de producție apar ca o necesitate imperioasă.

Mecanizarea fluxului de materiale nu numai între operațiile aceleiași verigi tehnologice, ci pe întreg parcursul proceselor tehnologice, de la poartă pînă la poartă, este una din sarcinile centrale ale perfecționării producției socialiste, avînd drept rezultat o creștere impresionantă a productivității muncii.

Aneta Onulescu

Discuția pe care o vom relata mai jos a avut loc la New York, la expoziția organizată cu prilejul Congresului internațional de automatică. Iată cum s-au petrecut lucrurile. De consultantul științific al standului sovietic, Dmitri Ivanovici Agheikin, s-a apropiat un american înalt, masiv, care s-a recomandat:

— Henry Kraft, industriaș din Pittsburg. Și mister Kraft a căutat cu ochiul printre multe obiecte expuse o mică mașină portativă învelită într-o carcasă metalică de culoare cenușie și l-a rugat pe specialistul sovietic s-o pună în funcțiune. Mașina fabrică transformatori de ferită cu impuls, atît de mici încît într-o cutie de chibrituri încap peste cincizeci de bucăți.

Consultantul nostru n-a fost de fel surprins de interesul arătat de american pentru mașina „NS-E” — mașina de bobinat a lui Egorov — cum i se spune. Căci și mulți alți specialiști în electronică și radiotehnică, businessmani, reprezentanți de firme și companii o cercetaseră mai înainte îndelung, interesindu-se cum și-ar putea procura planurile ei sau de unde ar putea-o cumpăra.

Henry Kraft a întrebat dacă poate lua ca amintire un transformator și, cînd i s-a spus

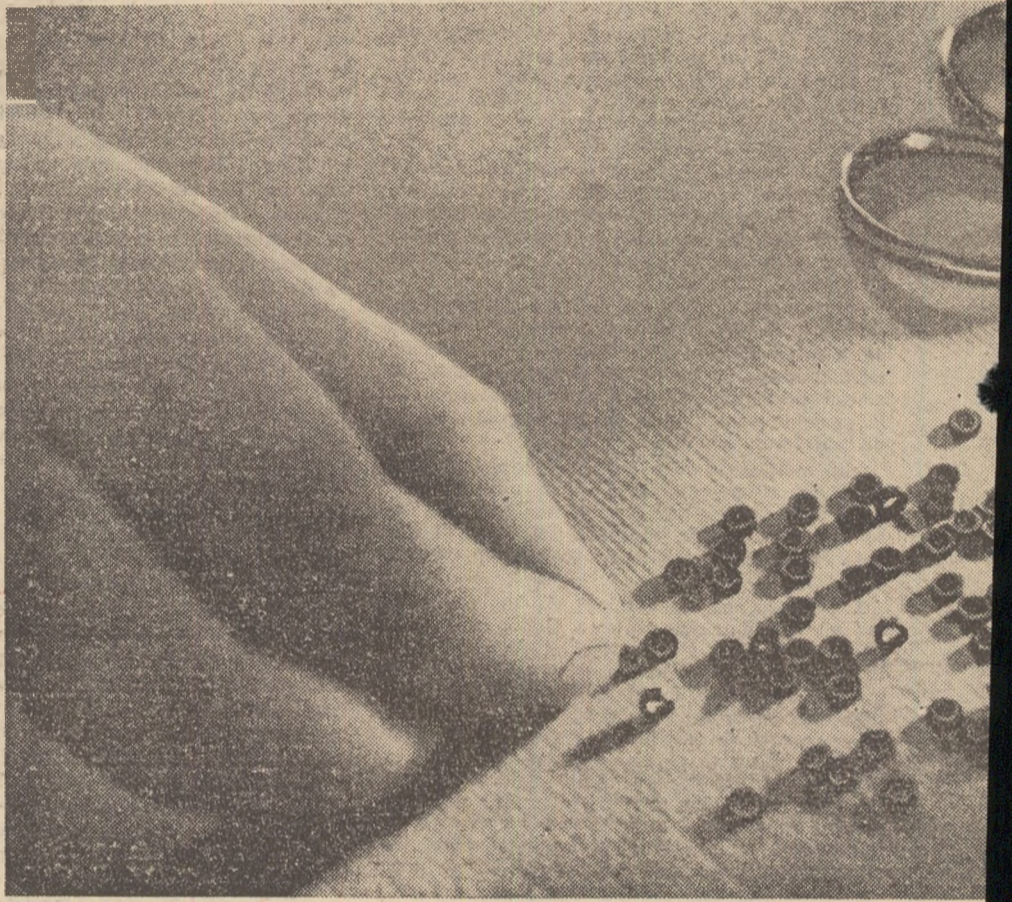
Secretul I

ru l-a putut înțelege omul de afaceri din Pittsburg?

Ca să răspundem la întrebare, trebuie să aruncăm o privire în biografia lui Egorov.

Fiu de lăcătuș, Boris a îndrăgît din copilărie meseria tatălui. O dată cu diploma de absolvent a șapte clase a primit și „o diplomă” de producție, căci în atelierul școlii a confecționat cu multă dragoste și grijă un instrument de măsurat de mare precizie — pînă la zecimi de milimetri.

Tinărul a dorit să învețe și într-adevăr a învățat dar nu într-un institut, ci în bibliotecă, în cadrul cercurilor pentru tinerii tehnicieni, a învățat de la oameni pricepuți care

„Inelele de aur” ale lui „NS-E”.

că da, a ascuns cu grijă obiectul, mic cît o piuneză, în portofel:

— Cunosc toate tipurile de mașini similare americane și europene. Dar toate sînt inferioare acestei jucării — a exclamat Kraft. Da, da. Modelul dv. e cel mai bun.

Consultantul a ascultat nu fără mulțumire această tiradă entuziastă. Într-adevăr, în lume nu erau astfel de mașini.

— Transmiteți lui mister Egorov, despre care nu știu ce e: inginer sau om de știință — a continuat Kraft — că a creat o piesă excepțională.

— Am să-i transmit neapărat muncitorului Egorov, inventatorul mașinii, că va plăcut — i-a făgăduit, zîbind, consultantul.

— Muncitorului? Probabil că onorabilul ghid glumește? — și-a arătat îndoiala Kraft, mijindu-și cu șiretenie ochii. — Da, înțeleg, voi rușii nu puteți să vă lipsiți de propagandă. Good bye!

— Ce să-i fi răspuns lui Henry Kraft? — mi-a spus mai tîrziu Dmitri Ivanovici Agheikin, colaborator științific al Institutului de automatică și telemecanică, cînd și-a amintit de discuția de la expoziția din New York. Să-i fi spus că lăcătușul Boris Sergheevici Egorov a construit zeci de mașini-unelte și dispozitive? Sau că acest simplu muncitor nu se deosebește deloc, prin cunoștințele pe care le posedă, de un inginer? Ori să-i fi spus poate că Egorov face parte din conducerea Asociației tehnico-științifice pentru construcția de aparate, că e șef de laborator, referent în probleme de specialitate și, în afară de asta, activist pe tărîm obștesc — deputat în Sovietul din Moscova, membru al Consiliului Central al Sindicatelor din U.R.S.S.? În orice caz muncitorul Egorov a dat o lecție concretă domnului Kraft.

Jaloane

Probabil că ați avut prilejul să vizionați filmul cu titlu misterios „Secretul „NS-E””. E un film închinat lăcătușului mecanic Boris Egorov de la Uzina de mașini analitice de calcul din Moscova și mașinii inventate de el. În ce constă secretul lui „NS-E” și de ce

n-aveau secrete profesionale. Primul aparat de radio, greoi ca o valiză de lemn, făcut de Egorov era departe de mașina „NS-E”. Dar și instrumentul de măsurat și aparatul de radio — primele încercări de a construi singur — au constituit jaloane fără de care n-ar fi fost posibil drumul lung și greu spre maturitate, spre aprecierea unanimă.

Cu puțin timp înainte de război Egorov a început să lucreze într-o uzină de mașini de calculat cu tabulator. În felul acesta i s-a îndeplinit visul de a fabrica mașini „inteligente”, care să poată înlocui munca unuia mare număr de oameni. Războiul a silit, însă, uzina să treacă la producția de arme automate și Egorov a inventat mașini pentru ajustarea mecanizată complexă a unor ansambluri ale armelor automate cunoscute de ostași pe front sub numele de „PPS”.

Egorov a continuat să lucreze și după război automate, dar nu pentru nevoi militare, ci pașnice. A realizat astfel 62 de perfecționări și invenții care, introduse în producție, au dat numai uzinei lui peste 1.000.000 de ruble economii și au constituit factori importanți pe calea progresului tehnic.

Inelele „de aur”

La un moment dat, un reprezentant al Academiei de Științe a venit la Egorov și i-a arătat niște inele de ferită, mici cît o gămălie de chibrit. Inelele trebuiau bobinate cu sîrmă, devenind astfel transformatori pentru mașinile analitice de calcul și pentru mașinile electronice de calcul. Producția noilor mașini depindea în întregime de acești microtransformatori, trebuitori cu miile.

Visul lăcătușului în legătură cu o „mașină inteligentă” se realizase de mult. Mașinile de calcul — a căror perfecție îl uimise cîndva — sînt acum un lucru obișnuit. Ele pot fi înțelinite în întreprinderi și chiar în colhozuri unde simplifică nenumăratele calcule contabile. O singură mașină înlocuiește o sută de oameni.

Și totuși, aceste mașini constituie acum etape depășite în tehnică. În uzină se proiectează o nouă mașină de calcul, menită să înlocuiască zeci de predecesori de-ai ei

...înă avea nevoie de peste 10.000
...ratori minusculi din inele de fe-
...cundă această mașină avea să
...ctua în medie 20.000 de operații
...într-un minut — 1.200.000. Tabula-
...ua o campanie de oameni cu arit-
...noua mașină o armată întreagă —
...oameni. Tabulatorul aduna, scădea,
...impărțea; mașina electronică de
...ăduga la aceste operații de arit-
...sică calcule diferențiale și integra-
...ke. Ea putea să traducă din limbi
...să rezolve probleme de șah, să di-

folosirea forței hidraulice și a electricității.
Dar tot nu găseau „miezul lucrurilor”...

Au muncit așa mai bine de un an. În viața
familiei Egorov intervenise un lucru nou,
neliniștitor. Boris Sergheevici stătea mai
mult ca de obicei la masa de lucru și fuma
fără întrerupere...

Intr-o zi, Boris Sergheevici se odihnea aca-
să la el și, spre deosebire de ceea ce făcea
de obicei, nu desena. Pe divan, în față-i soția
croșeta dantelă. Croșeta i se mișca iute în
mână, inchipuind un ochi după altul. Deo-
dată Boris Sergheevici sări de pe scaun, se
repezi la soție și o sărută.

— Am găsit, am găsit! — strigă vesel și
se năpusti la masa de lucru.

Nu dormi toată noaptea, iar dimineața
ii împărțea în primul rînd lui Basov bucuria
descoperirii.

— Firul trebuie înfășurat cu o croșetă, nu
cu un ac sau cu o suveică. Croșeta are să
întindă spirele, fără să le lase să atîr-
ne. Înțelegi?

Basov înțelese: cum se întâmplă de multe
ori lucrurile complicate pot fi rezolvate
foarte simplu.

...Și cea dintîi mașină portativă „NS-E” a
fost construită de colaboratorii laboratorului
lui Egorov. Restul e cunoscut.

Mai rămîne să adăugăm că povestea cu
mister Kraft a avut și o urmare. Multe firme
străine s-au interesat, prin organizațiile so-
vietice de comerț exterior, de posibilitatea
de a achiziționa astfel de mașini. Peste 200
întreprinderi și institute din U.R.S.S. au făcut
de asemenea comenzi. Iar acum se organi-
zează producția în serie a mașinii de bobinat
a lui Egorov.

N. Vnuk

Un tânăr inovator: inginerul Vsevolod Abankin, autor al unor interesante
proiecte de linii automate

Cine nu știe ce rol important
joacă rulmenții... Fără rulmenți
nu poate fi concepută nici o ma-
șină modernă — automobil sau
mașină de cusut, locomotivă
Diesel sau turbină hidraulică, a-
vion sau combină.

Cel ce semnează aceste rîn-
duri a avut prilejul să stea de
vorba cu A. Gromov, directorul
Uzinei de rulmenți cu bile nr. 1
din Moscova, care i-a vorbit des-
pre munca de astăzi a uzinei și
despre planurile ei de viitor.

Această uzină este una dintre cele mai
mari întreprinderi producătoare de rul-
menți din lume: ea produce aproximativ
1.500 de tipuri, cu diametre variînd între
30 și 1.500 de milimetri și greutatea de
la 50 grame la 4 tone și chiar mai mult.
Produsele acestei întreprinderi ajung în
mii de uzine din toate regiunile economi-
ce ale U.R.S.S., în multe țări din Europa,
Asia și America Latină; 188 de firme ca-
pitaliste utilizează rulmenții fabricați de
uzina moscovită.

Se înțelege de la sine că relații atât
de vaste obligă uzina să-și lărgească neco-
ntenit producția. În ultimii 9 ani, produc-
ția și productivitatea muncii s-au dublat,
în timp ce numărul muncitorilor n-a cres-
cut decît cu 13 la sută. Salariul a sporit
în medie cu 32 la sută. Depășirea siste-
matică a planului în ce privește producti-
vitatea muncii, a permis să se treacă încă
din 1958 la ziua de muncă de 7 ore fără
ca producția sau salariul să scadă.

Succesele înregistrate sînt rezultatul
muncii întregului colectiv. Acesta se ocu-
pă de constant de creșterea productivității
muncii printr-o largă introducere a auto-
matizării și mecanizării. În toți acești ani
uzina s-a dezvoltat sub semnul progresu-
lui tehnic.

Iată cîteva cifre care ne ajută să ne fa-
cem o idee despre amploarea realizărilor
dobîndite în ultimii șapte ani. Personalul
uzinei a proiectat, elaborat și construit 9
linii automate, 22 linii mecanizate, a mo-
dernizat peste 1.000 de mașini-unelte și
a automatizat alte 560, a fabricat 600 ple-
se de echipament, 200 automate de control
și de triaj, 750 de aparate de control și
multe altele.

Crearea primului atelier automat din
lume pentru producția de rulmenți cu
bile, a constituit într-un fel încoronarea
activității din această etapă. Atelierul a
intrat în funcțiune în preajma Congresu-
lui al XX-lea al P.C.U.S. (1956).

Atelierul are două linii automate. Una
produce anual 900.000 de rulmenți cu
bile, cealaltă — 600 de rulmenți cu role.

Spre uzina automată

Procesul de producție al celor două linii
este alcătuit din zeci de operații, execu-
tate toate de automate — de la eboșare
pînă la ambalarea rulmenților.

Producția atelierului automat este de
calitate superioară. Faptul acesta a fost
relevat de numeroși reprezentanți ai fir-
melor străine care au vizitat uzina.

Iată ce scria revista engleză de specia-
litate „Metalworking Production”: „Este,
fără discuție, cea mai avansată uzină de
acel fel din lume... Linia automată con-
struită de muncitorii uzinei este o inven-
ție originală... Din punct de vedere eco-
nomic, proiectul e pe deplin justificat”.

Automatizarea totală a procesului teh-
nologie a schimbat radical procesul de
producție și caracterul muncii. Munca mo-
notonă și epuizantă a celor ce deserveau
mașinile-unelte a fost înlăturată; munci-
torul-reglor, bine instruit din punct
de vedere tehnic, devine elementul cel
mai important din atelier. Exemplul ace-
stui atelier arată limpede cum se șterg tot
mai mult deosebiriile dintre munca manua-
lă și cea intelectuală.

Noile cerințe impuse de producția au-
tomatizată l-au silit pe muncitori să-și im-
bogățească cunoștințele tehnice. Ceji mai
mulți urmează diferite școli serale, tehnice,
institute de învățămînt superior, fără a
părăsi producția. Încă de pe acum s-a
ajuns la însemnata realizare ca aproape
toți muncitorii care lucrează aici să aibă
terminate 8—10 clase. Un muncitor din
patru a absolvit sau absolvă o școală teh-
nică sau un institut.

Care sînt perspectivele uzinei?

E limpede că viitorul ei constă în au-
tomatizarea totală. Începutul a și fost fă-
cut. Dezbatînd planul de dezvoltare a uzinei
între anii 1959—1965, colectivul a
hotărît în unanimitate să treacă la auto-
matizarea totală a producției de rulmenți
de serie și de masă. În felul acesta, capa-
citatea întreprinderii va crește de 1,5 ori,
iar 80 la sută din sporul de producție va
fi realizat pe baza creșterii productivi-
tății muncii.

Primele sectoare care vor fi în întregi-
me automatizate sînt atelierul de rulmenți
cu articulație cardanică (în cursul anului
1960) și atelierul de rulmenți cu bile mici
(în 1962). Faptul acesta va permite
ca în 3—4 ani să fie automatizată jum-
ătate din producția de rulmenți. Tre-
buie subliniat că anumite firme din Sta-
tele Unite, Marea Britanie și din alte țări,

ai căror reprezentanți au vizitat uzina, au
inceput și ele să construiască asemenea
ateliere automate. În 1964, în cadrul uzinei
vor mai lua ființă două ateliere — de
rulmenți cu bile mijlocii și de rulmenți cu
cilindri.

În următorii ani, colectivul uzinei va
trebuia să proiecteze, să construiască și să
pună în funcțiune încă 10 linii automate
și mecanizate, să modernizeze 800 de ple-
se de echipament, să fabrice o serie de
noi mașini automate. De asemenea, se pre-
conizează mecanizarea principalelor opera-
ții în atelierele de serii mici.

Toată această muncă uriașă va fi des-
fășurată paralel cu îmbunătățirea radica-
lă a tehnologiei și a metodelor de produc-
ție. Inițiativa atelierelor și sectoarelor
care au trecut la mica mecanizare și la
automatizarea anumitor procese prin forțe
propril este larg susținută. Întreg colec-
tivul uzinei manifestă un viu interes pen-
tru marele proces de automatizare, iar tot
ce se realizează este rezultatul efortului
comun. E de ajuns să arătăm că aplicarea
celor aproximativ 2.000 de propuneri fă-
cute de raționalizatorii uzinei a făcut ca
în ultimii cinci ani să se realizeze econo-
miile în valoare de peste 45 milioane
ruble.

Planul septenal de dezvoltare a econo-
miei naționale a U.R.S.S. deschide în fața
fiecărui muncitor, tehnician și inginer al
uzinei, un vast câmp de acțiune.

Uzina de rulmenți cu bile nr. 1 a fost
una din primele întreprinderi care s-a în-
cadrat în marea mișcare pentru dobîndirea
titlului de brigadă de muncă comunistă.
Spiritul întrecerii tovărășești pentru obți-
nerea înaltei distincții a pus stăpînire pe
aproape toți muncitorii.

Iată, de exemplu, brigada de muncă co-
munistă condusă de tinăra rectificatoare
Taisia Kleimenova și alcătuită din 7 fete.
Toate au venit la uzină recent, după ab-
solvirea școlii medii. Cel mai vîrstnicul
le-au învățat meseria de rectificatoare. În
scurtă vreme, brigada a ajuns în „pluto-
nul” fruntașilor uzinei.

Atelierul în care lucrează brigada Tal-
siei Kleimenova va fi și el în întregime
automatizat în cursul septenalului. Faptul
acesta cere din partea colectivului să-și
perfecționeze cunoștințele tehnice, să-și
ridice nivelul cultural. Iată de ce toți
membrii brigăzii de muncă comunistă
au hotărît să-și continue studiile.

Ideea aceasta a prins rădăcini și tinde
să transforme întreprinderea într-o adevă-
rată uzină-școală.

Drumul pe care a pornit uzina de rul-
menți cu bile din Moscova este drumul
mecanizării și al automatizării — ziua de
mîine a tuturor uzinelor din U.R.S.S. Căci
aceasta este linia generală a P.C.U.S. în
materie de progres tehnic.

Lev Burneașev

...Și alimentația este o știință

- Alimentele determină compoziția organelor
- Substanțe alimentare cu rol de medicamente
- Alimentele viitorului

Unul din principiile de bază ale medicinei sovietice este profilaxia, cu alte cuvinte, ideea că „este mai ușor să previi o boală decât s-o vindec”. În cadrul măsurilor de prevenire a bolilor un rol important îl joacă și alimentația rațională. Biologii sovietici susțin de aceea, pe bună dreptate, că alimentația este o știință, regimul de dozare a hranei influențând în mare măsură dezvoltarea și activitatea organismului.

Hrana și chimia

Știința alimentației este încă foarte tânără, deși în Uniunea Sovietică ea se bucură de o bogată tradiție. Sint cunoscute, astfel, lucrările marelui fiziolog I.P. Pavlov care au scos în evidență importanța nu numai a cantității, ci și a calității alimentației. Clinicienii ruși de seamă printre care Zaharin, Botkin, Ostroumov, Filatov și alții au insistat asupra importanței alimentației în prevenirea și tratarea bolilor.

După Marea Revoluție Socialistă din Octombrie problemele alimentației au început să fie studiate în institute speciale pe tot întinsul Uniunii Sovietice. Deosebit de valoroase sînt astfel, lucrările savantului emerit M. I. Pevzner, care au precizat pentru prima oară influența factorilor alimentari asupra organismului uman.

Cîteva exemple ne vor ajuta să înțelegem mai bine aceste probleme. Iată, de pildă, o serie de experiențe care arată clar că compoziția chimică a țesuturilor vii depinde de caracterul alimentației. Pielea iepurelui conține o anumită cantitate de săruri minerale. Modificînd regimul alimentar, această cantitate poate fi crescută sau micșorată, după voință. Academicianul Palladin a arătat că alimentația poate influența chiar și compoziția chimică a celulelor creierului (la animale). Alți cercetători au demonstrat că „chimia” ouălor și a mușchilor la bolnavii tuberculoși se schimbă în funcție de alimentație.

Izotopii radioactivi au permis o și mai bună aprofundare a metabolismului alimentelor. Cu ajutorul grăsimii „marcate” cu hidrogen supragreu (tritium) s-a putut urmări soarta substanțelor grase din organism. Corpul nostru nu consumă, după cum arată observațiile, grăsimea direct din alimentație. El depune întâi grăsimea în anumite regiuni, iar pentru consum folosește aceste rezerve.

Prin cercetări asemănătoare s-a constatat, de asemenea, faptul surprinzător că toate substanțele necesare vieții sînt luate din rezerve, și nu direct din alimentele consumate. Acestea servesc numai pentru completarea „depozitelor”.

Experiențele efectuate de fiziologul sovietic Razenkov au arătat că regimul alimentar influențează și secreția sucurilor digestive, unele funcții ale creierului și chiar intensitatea reflexelor condiționate și necondiționate. Prin cercetări făcute pe animale s-a demonstrat că alimentația mamei din perioada sarcinii are repercusiuni asupra apariției caracterelor constituționale ale organismului viitorului făt.

Felul alimentației, după cum au arătat Alpern, Talalaev și Pevzner, poate influența, și încă foarte energic, capacitatea de reacție a organismului în toate bolile.

Influența hranei nu se datorește exclusiv compoziției calitative. Chiar simpla trecere de la o alimentație la alta produce o altă reacție a organismului. Cercetările lui Pevzner au arătat astfel valoarea regimurilor în „zig-zag”. Intercașind periodic zile de contrast (în ceea ce privește compoziția, cantitatea și modul de preparare a alimentelor) se produce fie încărcarea unui organ, fie descărcarea altuia în anumite substanțe nutritive. Alimentele devin, în acest mod, medicamente.

Metabolismul energetic

Consumul de energie al organismului constituie obiectul unui alt șir de cercetări efectuate la Centrul de alimentație din Moscova, sub conducerea lui Șaternikov. Datele asupra consumului de energie în diverse eforturi fizice sînt foarte importante pentru prescrierea unei alimentații adecvate.

Lucrul de mină, munca științifică, munca de dactilografă, necesită o cheltuială de energie de aproximativ 2.500—2.800 de calorii. Lucrul în picioare, legat de o activitate manuală, cum ar fi cea a strungarului, se efectuează cu o cheltuială de 3.300 de calorii. Cam aceeași energie este cheltuită de

Fosilele pot fi o pasiune mereu... vie

un tractorist, de un lăcătuș, de un conducător de autobuz. Munca unui miner sau a unui fierar necesită 3.500—4.000 de calorii în 24 de ore. O muncă și mai grea este indeplinită de hamali, cosași etc. care cheltuiesc 4.500—5.000 de calorii.

Cunoscînd valoarea energetică a alimentelor, se poate alcătui foarte ușor rația alimentară respectivă. După ultimele cercetări, un gram de proteine (albumine, protide) produce aproximativ 4,1 calorii; un gram de lipide (grăsimi) produce prin ardere aproximativ 9,3 calorii, iar un gram de glucide (zaharuri) produce cca. 4,1 calorii. Proporția celor trei grupe de substanțe alimentare trebuie să fie de 100 gr. proteine la 100 gr. glucide și 44 gr. grăsimi.

Vă surprinde, desigur, faptul că activitatea intelectuală influențează cel mai puțin schimbul de energie. Pentru a arăta plastic acest lucru, unul dintre cercetătorii problemei, spunea: „elevul ținut lingă manualele sale va fi mirat, aflînd că surplusul de calorii necesare pentru o oră de efort mintal intens poate fi complet acoperit prin consumarea unei jumătăți de alună sărată”.

Alimentele viitorului

Cercetările oamenilor de știință sovietici în domeniul alimentației cuprind și alte capitole interesante. Folosind o hrană cu o anumită componentă, igieniștii au reușit să accelereze eliminarea substanțelor radioactive la lucrătorii din industria atomică. La un institut cosmonautic din Moscova se lucrează în prezent la pregătirea hranei viitorilor călători de pe navele cosmice. Aceasta va consta, probabil, din alge microscopice, care se înmulțesc foarte rapid.

În alte institute se lucrează, de asemeni, la alimentele... viitorului. Unele substanțe vitale, cum sînt aminoacizii, foarte deficienți în proteinele pe care le consumăm, vor fi folosite în viitor ca ingrediente. Astfel, alături de sare, piper, vom pune la masă și glutacid. La fel se va întâmpla și cu vitaminele sintetice. Glucoza obținută prin hidroliza lemnului va reprezenta o altă sursă de alimentație a viitorului, alături de plancton și alge, recoltate prin dezvoltarea agronomiei... acvatice.

Astfel, alimentația va contribui în cea mai mare măsură la menținerea sănătății și la prevenirea bolilor.

Em. Roman

Cele mai noi cuceriri ale științei

Undele electromagnetice în uzine

Marile succese ale științei contemporane sînt indisolubil legate de progresele metrologiei. Știința măsurătorilor joacă un rol atât de important încît marele savant rus D. I. Mendeleev, care și-a închinat ultimii 15 ani ai vieții sale metrologiei, a putut declara: „Știința începe odată cu începerea măsurătorilor”.

Ba mai mult, se poate afirma categoric că întreg edificiul tehnicii moderne este în bună parte un rod al măsurătorilor exacte.

Succesele reputele în ultima vreme în domeniul metrologiei sînt cu adevărat impresionante. Un exemplu concludent în această privință îl constituie de pildă măsurarea presiunilor.

De la presiunea luminii la presiunea din centrul Pămîntului

Cum se poate măsura exact presiunea? Pentru a răspunde la această întrebare trebuie să ținem seama că omul de știință este nevoit să măsoare presiunile cele mai diferite: de la presiunea infimă exercitată de lumină asupra corpurilor, pînă la presiunile de milioane de atmosfere obținute de savanții sovietici, presiuni care depășesc cu mult pe cea existentă în centrul planetei noastre.

Celebrul om de știință rus P. N. Lebedev a găsit mijlocul de a măsura presiunea luminii construind o morișcă cu aripioare ușoare suspendate de un fir foarte subțire de cuarț. Dacă un fascicul de lumină cade asupra aripioarelor, firul se răsucește cu atît mai mult cu cît lumina este mai intensă.

Și la cealaltă extremitate a scării, pentru măsurarea presiunilor ultrainalte, omul de știință a trebuit să dea dovadă de o ingeniozitate rar întîlnită și să se folosească de cele mai neașteptate fenomene. Astfel este cunoscută însușirea de-a dreptul miraculoasă a unei plăci de cuarț de a se încălca cu electricitate atunci cînd este comprimată, sarcina ei electrică fiind cu atît mai mare cu cît e mai puternică presiunea la care o supunem. De aici rezultă una din metodele moderne de măsurare a presiunilor foarte înalte: placa de cuarț supusă la presiuni este legată cu un aparat electric de măsură, a cărui scară este gradată direct în atmosfere și care măsoară cantitatea de electricitate cu care s-a încălcat placa.

Există și alte fenomene de care se servesc oamenii de știință pentru măsurarea presiunilor ultrainalte. Astfel se ține seama de faptul că rezistența electrică a conductorilor variază odată cu presiunea sau, și mai recent, se execută radiografiile ale corpurilor puternic comprimate. Studiind aceste radiografii, fizicienii pot calcula din așezarea neobișnuită a cristalelor presiunea la care a fost supus acel corp.

Se poate măsura grosimea scrisului pe hîrtie?

Diversitatea mărimilor care se măsoară în prezent este uluitoare. Oamenii de știință trebuie să măsoare temperatura Soarelui și temperaturi aflate aproape de zero absolut, masa stelelor și a e-

microscop

MAȘINA PLUTAȘILOR

Specialiștii leningrădeni au realizat o mașină cu construcție originală, pentru plutăriul liber. Dotată cu un motor Diesel, mașina poate atinge pe uscat viteza de 30 km pe oră, iar pe apă — 10 km. Pe platforma ei este instalat un vinci hidraulic și mai pot fi instalate și o macara și un buldozer. Plutașii vor pătrunde cu noua mașină în locuri unde nu intră șalupele sau tractoarele și vor înlătura cu ușurință obstacolele din drumul plutelor.

IMAGINE PE BANDA DE MAGNETOFON

Videomagnetofonul este un fel de „aparat al memoriei”. El transformă semnalele venite din aparatul de luat imagini pentru televiziune într-o serie de semne pe o bandă de magnetofon, corespunzătoare imaginilor văzute. Atunci cînd dorim, semnele se transformă în impulsuri electrice, care la rîndul lor ne dau imaginea optică pe un ecran. Față de aparatul de filmat, videomagnetofonul are avantajul că întreg procesul e simplificat și că banda de magnetofon poate fi păstrată timp nelimitat. În afară de asta, imaginile care nu mai prezintă interes pot fi șterse și aceeași bandă de magnetofon să fie folosită la noi înregistrări.

ing. Ion Suceveanu

Filmul

O MARE CARIERĂ ARTISTICĂ

LIUBOV ORLOVA

Chiar și o mare actriță a fost cândva o debutantă. Cariera cinematografică a Orlovei n-a început însă, ca a altor celebriități, încă de pe băncile școlii. Când, în 1934, a apărut în primul ei film „O noapte la Petersburg” (în rolul Grușenkăi, o comediantă dintr-un orașel provincial), Liubov Orlova era o actriță cunoscută. După absolvirea Conservatorului jucase mai multă vreme pe scena unui teatru de varietăți, apoi la

In rolul Grușenkăi din „O noapte la Petersburg”.

un teatru liric. Adevăratul ei debut cinematografic l-au constituit însă „Băieții veseli” („Toată lumea râde, cântă și dansează”), prima comedie muzicală a cinematografului sovietic, care a inaugurat totodată colaborarea actriței cu regizorul Grigori Alexandrov. Cine nu și-o amintește pe zvăpăiata Aniuta, (eroina acestui film), micuța fată în casă, cu codițe rebele, care își vede împlinit visul de a ajunge cântăreață?

Ce pregătesc studiourile din Vilnius

În studiourile lituaniene se află acum în lucru trei filme artistice. E vorba mai întâi de transpunerea cinematografică după romanul scriitorului bielorus Petrus Brovka — „Se unesc riurile”. Filmul este închinat prieteniei popoarelor din R.S.S. Letonă, Lituaniană și Bielorună și descrie munca unui grup entuziast de tineri din cele trei republici, care participă la construirea unei hidrocentrale. Filmul „Se unesc riurile” va fi prezentat în curând pe ecrane. Cea de a doua producție a studiourilor lituaniene, care va fi terminată în cursul lunii decembrie, se intitulează „Satul morții” și este realizată după scenariul dramaturgului V. Rimkiavicius... În toamna anului 1944, în primele zile după alungarea coteropitorilor hitleriști, locuitorii unui sat lituanian se întorc acasă și încep să se ocupe de refacerea colhozului. Ei știu că satul e înconjurat de terenuri minate, dar dorința de a-și relua viața, ocupațiile de fiecare zi, e atât de puternică, încât fără a ține seama de primejdia morții ce-i pîndește în fiecare clipă încep să-și refacă locuințele, să se pregătească pentru muncile agricole.

„Ciocirlia — pasăre pămînteană” e titlul celui de-al treilea film. Filmul e realizat de doi tineri regizori V. Dabașinskas și M. Gedris și redă episoade din viața unor elevi care după absolvirea școlii medii se hotărăsc să plece împreună ca să lucreze într-un colhoz.

Același optimism cuceritor străbate și filmele ulterioare ale Orlovei. Cu sinceritatea și lirismul ei caracteristic, Orlova a intruchipat de fiecare dată chipurile unor minunate femei sovietice. Ea a fost rînd pe rînd, Dunia Strelka, tînăra poștăriță din „Volga-Volga”, Tania Morozova, servitoarea stîngace de la han care ajunge țesătoare frunțasă, apoi ingineră și deputată din „Gala luminoasă” ș.a. Și cu toate că eroinele ei erau puse adesea în situații comice, uneori chiar excentrice — Aniuta din „Băieții veseli” se războiește cu o turmă de vaci, își dă drumul din capul scării făcînd echilibristică cu o stivă de farfurii sau se urcă pe un acoperiș șubred ce se prăbușește odată cu ea, — personajele încarnate de Orlova nu erau nici o clipă convenționale. Și Aniuta, și Dunia, și Tania, sînt tinere fete sovietice interesante, cu o bogată viață spirituală, care știu să viseze și să-și îndeplinească visele.

În fiecare din aceste filme surprinde multilateralitatea talentului actriței, care execută cu aceeași ușurință melodii de muzică ușoară, dansuri excentrice sau numere de acrobatică. Aceste „artificii” exterioare, mobilitatea surprinzătoare a Orlovei sînt mijloace cu ajutorul cărora ea construiește fizionomia specifică fiecărui personaj. Orlova este neîntrecută în crearea celor mai diferite fizionomii, cărora le dezvăluie cu o gradăție nuanțată trăsăturile. Nikitina, savanta absorbită exclusiv de cercetările ei (filmul „Primăvara”) își leapădă cu timpul carapacea de uscăciune și ni se relevă ca o femeie sensibilă, fină. Actrița americană de circ Marion Dixon, din „Cercul”, dovedește că ascunde sub aparența ei rece și indiferentă povara unei mari dureri.

De altfel, această trăsătură caracterizează jocul actriței și pe scenă. Căci Orlova este nu numai o populară vedetă de cinema, ci și o mare actriță de teatru. În perioada cît n-a mai apărut pe ecran ea a interpretat neuitate personaje pe scena „Mossovietului”, printre care „Nora” din piesa cu același nume a lui Ibsen, Lizzie McKay din piesa lui J. P. Sartre ș.a.

Revenirea Orlovei pe platoul de filmare este fără îndoială o veste foarte îmbucurătoare pentru cinefilii. Noua comedie a regizorului Grigori Alexandrov — „Suvenir din Rusia” ne oferă prilejul s-o vedem pe talentata actriță în rolul Varvarei Komarova, o femeie interesantă și simpatcă, înrudită oarecum cu eroinele pe care le-a intruchipat anterior.

Reflector

● În curînd, la cinematograful cineramic „Mir” din Moscova va fi prezentat în premieră filmul panoramic „O reprezentatie de circ”. Este un film documentar despre talentații maeștri ai cercului sovietic — gimnaști și acrobați, dresori și clovni.

● În trei numere consecutive din „Izvestia” cunoscutul regizor Serghei Gherasimov a publicat un amplu articol despre situația artei cinematografice în mai multe țări. Referindu-se la discuțiile purtate cu cinești americani, francezi, italieni cu ocazia recentelor sale călătorii la Hollywood, Cannes și Karlovy-Vary, S. Gherasimov a trecut în revistă caracteristicile și tendințele artei cinematografice occidentale de astăzi.

● Cîteva din viitoarele producții ale studioului „Moldova-film” din Chișinău: „Dincolo de marginea orașului”, un film despre un colectiv de tineri constructori care înalță noi cartiere de locuințe. Din distribuție fac parte Liudmila Bule-nina (eroina filmului „Prima zi de pace”), Vladimir Emelianov, Viaceslav Șalevici ș.a.; „Insula vulturilor”, consacrat romantismului activității științifice a unui grup de arheologi; comedia „O nuntă cu peripeții” ș.a.

● La „Lenfilm” s-a terminat recent turnarea unui film în culori pentru cei mici. Filmul se numește „Copiii de pe Kanonerski” și descrie preocupările, visurile unui grup de copii leningrădeni care locuiesc pe insula Kanonerski, despre marea lor pasiune pentru călătorii.

● Într-un recent număr al ziarului „l'Humanité”, apreciatul publicist francez André Wurmser a dedicat un articol filmului sovietic „Balada soldatului”, care rulează pe ecranele pariziene. Relevînd calitățile filmului, A. Wurmser a scris printre altele: „Unii critici vă vor vorbi, desigur, despre valoarea tehnică a filmului, alții despre farmecul, despre prospețimea, umorul și forța lui emoțională... În ceea ce mă privește, vă sfătuiesc să vedeți „Balada soldatului” și să reflectați puțin după aceea. „Balada” e un admirabil film despre tinerețe și cinste, despre adevăr și eroismul uman în toată măreția lui”.

Filme noi

Ultima zi, prima zi

„Tbilisi. O dimineață însorită de vară. Pe bulevardul proaspăt stropit pășeste cu pași măsurați un bătrîn poștaş, moș Ghiorghi. În viața lui se petrece un eveniment deosebit: se duce pentru ultima oară la lucru. De a doua zi va ieși la pensie. În același timp într-un alt colț al orașului, „schimbul lui”, tînăra poștăriță Lamara doarme dusă. Obiectivul aparatului de filmat ne poartă apoi pe străzile pline de forfota matinală a orașului. Peste cîteva ore, pe aceste străzi mărginite de copaci exotici vor pași alături bătrînul Ghiorghi și Lamara, fetișcana neastîmpărată, care nu simte nici o atracție pentru munca de poștaş. Bătrînul cunoaște fiecare casă, fiecare colțșor de stradă. Inițind-o pe Lamara în „tainele” meseriei, el îi dovedește că fiecare ușă unde se opresc să lase o scrisoare ori un ziar, duce spre lo-

cuința unei familii, cu viața ei, cu destinul ei. În primul ei drum, Lamara cunoaște astfel nenumărați oameni, iar întîmplarea o face să ia parte chiar din această primă zi de muncă la diferite evenimente din viața oamenilor pe care de a doua zi îi va întîlni zilnic, care îi vor deveni poate prieteni apropiați. Indiferența Lamarei față de noua ei meserie de poștăriță se topește ca prin farmec și fata îi este recunoscătoare bătrînului care a ajutat-o să treacă dincolo de aparențe.

Aceasta este pe scurt acțiunea filmului „Ultima zi, prima zi”, o recentă producție a studioului Gruzia-film din Tbilisi, avînd ca regizor și scenarist pe S. Dolidze. În rolul bătrînului Ghiorghi, S. Zahariadze realizează o mare creație actoricească; Lamara este interpretată de o tînăra actriță: B. Mirianșvili.

Irina Milopolskaia interpreta Eleni din coproducția sovieto-bulgară „In ajun”, o adaptare pentru ecran a romanului lui Turgheniev

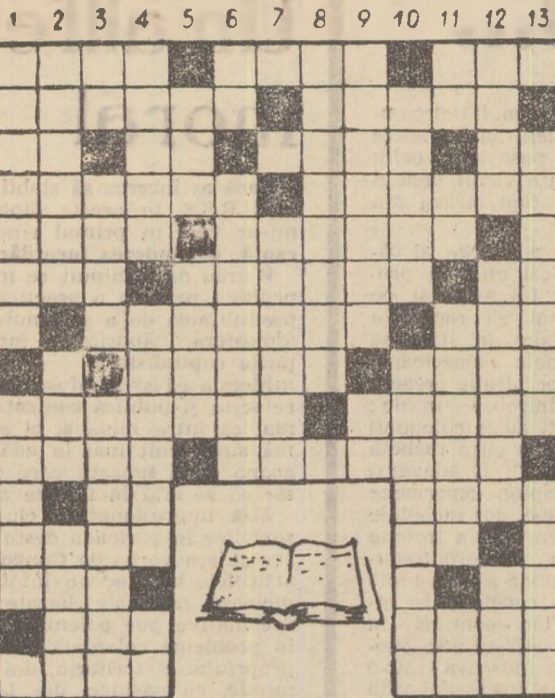

LITERATURĂ

ORIZONTAL: 1) Autorul romanului „Ultima claic de fin” — „Floarea de piatră” de Bajov — Fluviu în U.R.S.S. 2) Eroicul bastiment al Revoluției din Octombrie — Patruped pachiderm. 3) Localitate în Franța — Curie — Pinză de corabie — Campion. 4) ...Daudet, autorul romanului „Tartarin din Tarascon”. — „Krujiliha” se intitulează unul din romanele acestei scriitoare sovietice. 5) Parfum de valeriană — Celebru amiral rus 6) Riu în U.R.S.S. — Autorul piesei „Trenul blindat „14-69” — Literă tibetană 7) Autorul romanelor „Pe Donul liniștit”, „Pământ destelenit” — Primul cîntăreț din fluier 8) Pirpiriu — Zeamă dulce de struguri 9) Mașină pentru laminat metale — „...Jeleznova”, piesă de Gorki 10) Sclav spartan — A scris „Povestiri din anii războiului” 11) Notă muzicală — Lire turcești 12) Erou rus, cîntat de Borodin — Literă slavonă 13) Moft — Culme. 14) „...camarazi”, film sovietic, un crîmpei din Marele Război pentru Apărarea Patriei

Diminutiv feminin rusesc. 15) Fluviu de pe care au pornit salvele Aurorii — Scriitor sovietic, autorul romanului „Vint proaspăt”.

VERTICAL: 1) Cunoscut balet de Aram Hacıaturian — Scriitor sovietic, autorul schiței „Rădăcinile cuvintelor” 2) Eroul lui

Pușkin, învingătorul piticului Cernomor — Cuvînt cuprins în titlul unui roman de Ehrenburg — Compozitor danez 3) Pomadă (mold.) — Fizician sovietic, autor de manuale școlare — Erou sovietic din Marele Război pentru Apărarea Patriei 4) Popor — De la major... în sus! — Servește 5) Fluviu european — Autorul cărții „Omul și forțele naturii” 6) Negație — Erou din istoria Rusiei, descris de Simonov în poemul cu același nume 7) Deșert african 8) Autorul romanului „Port Arthur” 9)

Fortăreață a Sevastopolului — V. 10) A scris romanul „Timonierul de pe Tuman” — Tînăr erou al Uniunii Sovietice din Marele Război pentru Apărarea Patriei, subiectul unei lucrări de Jurba 11) Ființe blinde (fig.) — Terminație slavă — Autorul lucrării istorice „Poltava” — Pinză din Extremul Orient 12) Erouic — Autorul cărții „Sub semnul lui Marte” — Personaj din „Fata de zăpadă” de Ostrovski 13) Persoană cu cunoștințe vaste și temeinice (fem.) — Cuceritorul Siberiei.

Consumați renumitele produse ale I.R.I.C.

BURDUJENI

SUCEAVA

MEZELURI SUPERIOARE

într-un bogat sortiment

Intreprinderea raională de industrie locală

„Olga Bancic“

Horezu, Regiunea Pitești

produce și livrează:

- filler — calcar
- mozaic — calcar, granulație de la 1-5
- cahle de teracotă

Plata prin virament, livrarea pe bază de comenzi ferme

Loto-pronosport

MARTI ULTIMA ZI

la PRONO EXPRES

PARTICIPATI PE BULETINE sistem redus

În atenția vizitatorilor din stațiunile climaterice VATRA-DORNEI și CÎMPULUNG și cabanele DEIA și RARĂUL!

UNITĂȚILE ALIMENTARE

sînt bine aprovizionate cu:

- conserve de carne, pește, fructe și legume
- produse zaharoase și cafea naturală
- paste făinoase
- vinuri și lichioruri superioare

Consumați

BISCUIȚI ȘI PASTE FĂINOASE

produse ale întreprinderii

STEUA ROSIE

SLATINA

PRODUSE DE CALITATE!

PREFERAȚI

BOCANCII

produși de fabrica de piele și încălțăminte Rimnicu-Vilcea

Sînt durabili și aspectuoși

